

На основу члана 116. и 118. Закона о банкама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 04/17), члана 5. став 1. тачка б, члана 20. став 2. тачка б. и члана 37. Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 59/13 и 04/17), члана 6. став 1. тачка б. и члана 19. став 1. тачка б. Статута Агенције за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 63/17), Управни одбор Агенције за банкарство Републике Српске, на сједници одржаној дана 19.09.2017. године, д о н о с и

О Д Л У К У О КУПОПРОДАЈИ ПЛАСМАНА БАНАКА

Предмет одлуке

Члан 1.

- (1) Овом одлуком утврђују се: обухват пласмана за купопродају, финансирање купопродаје пласмана, општи и посебни услови за купопродају пласмана, материјално значајан износ пласмана, документација коју банка доставља Агенцији за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) за потребе испуњавања прописаних услова и друга питања у вези са купопродајом пласмана.
- (2) Све банке са сједиштем у Републици Српској, организациони дијелови банака из Федерације БиХ и сва друга лица у финансијском сектору којима је Агенција издала дозволу за рад, дужни су да примјењују одредбе ове одлуке.
- (3) На питања везана за купопродају пласмана банака која нису дефинисана овом одлуком, а дефинисана су законом или другим подзаконским актима, примјењиваће се одредбе тог закона или другог подзаконског акта.

Дефиниције

Члан 2.

- (1) Пласмани, у смислу ове одлуке, јесу:
  - 1) потраживања по основу кредита, зајмова, улагања која се држе до доспијећа, осим улагања у дужничке хартије од вриједности и слично или ризици и користи по основу пласмана;
  - 2) потраживања по главници кредита, камати и накнади;
  - 3) остала потраживања на основу којих банка може бити изложена кредитном ризику неиспуњења обавезе друге уговорне стране.
- (2) Доспјели пласман, у смислу ове одлуке, је пласман који је проглашен у цјелости доспјелим и за који је банка раскинула уговор.
- (3) Материјално значајним износом пласмана за купопродају пласмана сматра се номинална књиговодствена вриједност, прије умањења за утврђене исправке вриједности, једног или више појединачних пласмана чији је кумулативни износ за протеклих 12 мјесеци од дана подношења захтјева за сагласност Агенцији једнак износу од 10% регулаторног капитала банке продавца или већи од њега. Изузетно за банку продавца чији регулаторни капитал прелази 100.000.000 КМ материјално значајним износом пласмана за купопродају пласмана сматра се номинална књиговодствена вриједност, прије умањења за утврђене исправке вриједности, једног или више појединачних пласмана чији је кумулативни износ за протеклих 12 мјесеци од дана подношења захтјева за сагласност Агенцији једнак или већи од 10.000.000 КМ.

- (4) Престанак признавања је уклањање претходно признате финансијске имовине или финансијских обавеза из извјештаја о финансијском положају субјекта. Уговором о купопродаји дефинише се да се пласман у цјелини преноси на купца, као и сва права, ризици и користи који произилазе из пласмана, те се на тај начин пласман престаје признавати у билансу банке продавца.
- (5) Корисник банкарских услуга у смислу ове одлуке је физичко лице које ступа у однос са банком ради коришћења услуга у сврхе које нису намијењене његовој пословној или другој комерцијалној дјелатности.

Предмет уговора о купопродаји пласмана

Члан 3.

- (1) Уговором о купопродаји пласмана банка продавац купцу пласмана преноси пласман или ризике и користи по основу пласмана, чија је посљедица трајни престанак признавања пласмана у билансу банке у складу са међународним стандардима финансијског извјештавања.
- (2) Банка може закључити уговор о купопродаји недоспјелих пласмана само са другом банком.
- (3) Банка продавац не може уговорити купопродају дијелова пласмана, нити дијелова права и обавеза из пласмана (дјелимични новчани токови из пласмана), нити може процјењивати да ли ће продани пласман евидентирати у билансу или не, него мора уговорити купопродају искључиво цијелог пласмана и свих права и обавеза из пласмана и престати признавати пласман у билансу стања банке у потпуности.
- (4) Уговором о купопродаји ће се посебно уговорити да се предмет уговора о купопродаји не може даље преносити са купца предмета пласмана.
- (5) Банка може закључити уговор о купопродаји пласмана након што је добила претходну сагласност Агенције да су испуњени општи и посебни услови за купопродају пласмана банке, прописани овом одлуком и Законом о банкама Републике Српске.
- (6) Банка пласмане по основу кредита и друге услуге одобрене кориснику банкарских услуга може уступити искључиво другим банкама или финансијским организацијама које имају дозволу Агенције.

Општи услови за купопродају пласмана

Члан 4.

- (1) Банка продавац може вршити купопродају пласмана ако су испуњени сљедећи услови:
  - 1) уговор о купопродаји пласмана има економску оправданост,
  - 2) банка продавац је сачинила процјену ефеката продаје пласмана,
  - 3) финансирање продаје, управљање и наплата пласмана врше се у складу са одредбама ове одлуке и Закона о банкама Републике Српске,
  - 4) циљ продаје није остваривање прихода који иначе не би били оствариви за банку продавца и
  - 5) ако о тој намјери у писаној форми затражи сагласност Агенције најкасније у року од 30 дана прије закључивања уговора о купопродаји пласмана.
- (2) Када банка продавац закључи уговор о купопродаји пласмана са купцем из банкарске групе, поред услова из става 1. овог члана обавезна је да испуни и сљедеће услове:

- 1) циљ продаје пласмана није избјегавање испуњавања капиталних захтјева, осталих бонитетних, као и других захтјева прописаних Законом о банкама Републике Српске и прописима Агенције и
  - 2) циљ продаје није остваривање прихода који иначе не би били оствариви за банку продавца појединачно или на консолидованој основи за банкарску групу.
- (3) Банка продавац не преузима, непосредно или посредно, одговорност за квалитет продатих пласмана, укључујући њихову наплативост и кредитни рејтинг дужника, на основу којег је утврђена уговорена продајна цијена, али одговара за постојање продатог пласмана.

Посебни услови за купопродају пласмана

Члан 5.

- (1) Банка продавац може да закључи уговор о купопродаји материјално значајног износа пласмана ако су, поред општих услова купопродаје пласмана, испуњени и следећи посебни услови:
- 1) обезбијеђен трајан пренос пласмана или ризика и користи по основу пласмана,
  - 2) банка продавац не преузима, непосредно или посредно, одговорност за квалитет продатих пласмана, укључујући њихову наплативост и кредитну способност дужника, на основу којег је утврђена уговорена продајна цијена, али одговара за постојање продатог пласмана и
  - 3) управљање и наплата продатих пласмана обавља се у складу са чланом 12. ове одлуке.
- (2) Банка продавац дужна је да најкасније у року од 60 дана прије закључивања уговора о купопродаји материјално значајног износа пласмана у писаној форми затражи сагласност Агенције о испуњености општих и посебних услова купопродаје и достави прописану документацију.
- (3) Ако је банка продавац склопила више појединачних уговора о купопродаји пласмана са једним купцем и са њим повезаним лицима чија кумулативна вриједност за период од протеклих 12 мјесеци не представља материјално значајан износ како је одређено чланом 2. став 3. ове одлуке, при склапању новог уговора о купопродаји пласмана којим би кумулативни износ пласмана постао материјално значајан, дужна је, осим општих услова из члана 4. ове одлуке, придржавати се и посебних услова из става 1. овог члана.

Обавезе банке продавца прије доношења одлуке о купопродаји пласмана

Члан 6.

- (1) Банка продавац, прије доношења одлуке о склапању уговора о купопродаји пласмана, дужна је:
- 1) осигурати да независни процјењивач изврши процјену вриједности потраживања;
  - 2) провјерити да ли износ пласмана намијењеног купопродаји испуњава критеријуме о материјално значајном износу пласмана за купопродају пласмана из члана 2. ове одлуке;
  - 3) без обзира на висину износа пласмана или ризика и користи по основу пласмана, који се уговором намјеравају пренијети с банке продавца на купца, извршити процјену ефеката продаје пласмана на банку након продаје у односу на:
    1. финансијски резултат банке,
    2. континуитет пословања банке,

3. репутацију банке,
  4. изложеност ризицима банке,
  5. солвентност банке,
  6. ликвидност банке, те
  7. заштиту корисника банкарских услуга, ако су предмет продаје пласмани одобрени корисницима банкарских услуга;
- 4) извршити процјену купца са аспекта његове финансијске, кадровске и техничке способности за преузимање предмета купопродаје.
- (2) Независни процјењивач, из става 1. тачка 1. овог члана може бити:
- 1) физичко лице које посједује звање овлаштеног процјењивача или звање овлаштеног вјештака економске струке;
  - 2) привредно друштво за процјењивање економске вриједности, уколико процјену потписује лице са звањем овлаштеног процјењивача или звањем овлаштеног вјештака економске струке.

Услови које мора испуњавати купац предмета купопродаје

Члан 7.

- (1) Купац предмета купопродаје, у смислу ове одлуке, може бити свако правно лице које је законом овлашћено за купопродају пласмана, уз ограничења да купац недоспјелих пласмана може бити само банка, а купац пласмана одобрених корисницима банкарских услуга мора имати дозволу за рад и бити под надзором Агенције.
- (2) Банка продавац дужна је, прије доношења одлуке о закључивању уговора, извршити процјену финансијске, кадровске и техничке способности купца за преузимање предмета купопродаје.
- (3) Процјену финансијске способности купца банка врши провјером финансијске снаге и способности за куповину пласмана, што укључује провјеру обезбјеђења извора финансирања за плаћање уговорене цијене и испуњености услова из члана 9. ове одлуке.
- (4) Процјену кадровских и техничких способности купца предмета купопродаје банка продавац врши провјером кадровске и техничке оспособљености купца за праћење, наплату пласмана и извјештавање релевантних институција уколико са банком није уговорено да у име и за рачун купца врши те активности.
- (5) Ако је купац пласмана банка или микрокредитно друштво или фондација којој је Агенција издала дозволу за рад, банка продавац не мора да врши провјеру кадровских и техничких способности купца из става 4. овог члана.
- (6) Ако је купац предмета купопродаје из исте банкарске групе у БиХ, или банка продавац има контролно учешће код купца предмета купопродаје, банка продавац је дужна поступити у складу са одредбама члана 4. став 2. ове одлуке.
- (7) Купац пласмана не смије бити лице повезано са дужником у смислу члана 2. став 1. тачка 23. Закона о банкама Републике Српске.

Трајност преноса пласмана

Члан 8.

- (1) Банка продавац обавезна је да обезбједи да су пласмани или ризици и користи по основу пласмана трајно пренесени на купца.

- (2) Банка продавац дужна је продани пласман искњижити из биланса у моменту извршења обавеза из уговора о купопродаји пласмана, након што је, у складу са интерним актима банке, за разлику између номиналне и уговорене цијене предметног пласмана, осигурала одлуку надлежног органа или другог тијела банке о трајном отпису ненаплаћеног пласмана у писаној форми.
- (3) У случају наступања разлога за раскид уговора о купопродаји пласмана, банка продавац и купац пласмана не могу уговорити поврат пласмана, али имају право на накнаду штете због раскида уговора.

Финансирање купопродаје пласмана

Члан 9.

- (1) Банка продавац дужна је да уговори да купац своју обавезу плаћања уговорене цијене изврши на рачун продавца одмах, а најкасније у року од 60 дана од дана закључивања уговора о купопродаји пласмана.
- (2) Изузетно од става 1. овог члана, Агенција у посебним случајевима на захтјев банке продавца може да омогући и друге начине и рокове измирења договорене цијене.
- (3) Банка продавац не може непосредно или посредно финансирати продају својих пласмана или ризика и користи по основу пласмана, осим ако би изложеност која би настала на основу финансирања у потпуности била осигурана намјенски, безусловно ороченим готовинским депозитом положеним код банке продавца, који је у погледу висине, валуте и рока усклађен с том изложеношћу.

Документација

Члан 10.

- (1) За добијање претходне сагласности за купопродају пласмана банке, банка Агенцији доставља:
  - 1) одлуку банке о купопродаји пласмана,
  - 2) нацрт уговора о купопродаји пласмана,
  - 3) образложење економске оправданости и разлога за купопродају пласмана, са доказима о испуњености општих и посебних услова из члана 4. и 5. ове одлуке,
  - 4) процјену независног процјењивача о вриједности потраживања,
  - 5) процјену вриједности ефеката продаје пласмана на финансијски резултат банке, континуитет пословања, репутацију, изложеност ризицима, солвентност, ликвидност, те на заштиту корисника банкарских услуга, ако су предмет продаје пласмани одобрени корисницима банкарских услуга,
  - 6) процјену купца од стране банке продавца у складу са условима утврђеним у члану 7. став 3. ове одлуке, те доказе о начину финансирања односно обезбјеђењу извора финансирања купопродаје пласмана,
  - 7) изјаву купца о испуњености услова из члана 7. став 7. ове одлуке.
- (2) Осим података и документације наведених у ставу 1. овог члана, Агенција може затражити, а банка продавац дужна је доставити, и другу документацију коју сматра потребном за процјену испуњености услова за купопродају пласмана прописаних Законом и овом одлуком.
- (3) Агенција ће на основу документације предвиђене ставом 1. и 2. овог члана најкасније у року од 30 дана одлучити о издавању претходне сагласности за купопродају пласмана.

- (4) У случају да уз захтјев за добијање претходне сагласности за продају пласмана банке нису достављени сви потребни документи или информације, Агенција може тражити од подносиоца захтјева додатне документе или информације. Исти морају бити поднесени у року који одреди Агенција. Ако тражени документ или информација не буду поднесени у одређеном року, Агенција ће захтјев одбацити закључком као неуредан.
- (5) Ако у периоду од дана доставе захтјева за претходну сагласност за купопродају пласмана, а прије издавања претходне сагласности за купопродају пласмана, дође до промјена околности и чињеница повезаних са купопродајом пласмана, банка продавац дужна је о тим промјенама обавијестити Агенцију, која ће нове чињенице и околности узети у обзир при давању мишљења о испуњавању услова из ове одлуке. Изузетно, ако Агенција процијени да су промјене чињеница и околности важне за оцјену испуњавања услова прописаних овом одлуком, обавијестиће банку продавца да почиње тећи нови рок из става 3. овог члана.
- (6) Ако у периоду након издавања претходне сагласности за купопродају пласмана, а прије склапања уговора о купопродаји пласмана дође до промјена чињеница и околности повезаних са купопродајом пласмана, банка продавац дужна је о тим околностима обавијестити Агенцију. Од датума тог обавјештења почиње тећи нови рок из става 3. овог члана. Изузетно, Агенција може оцијенити да промјена чињеница и околности није утицала на дату претходну сагласност за купопродају пласмана, те ће о томе у разумном року обавијестити банку продавца.

Склапање уговора о купопродаји пласмана

Члан 11.

- (1) Банка продавац може склопити уговор о купопродаји пласмана након што је добила претходну сагласност Агенције из члана 8. ове одлуке, којом је оцијењено да су испуњени сви потребни услови прописани овом одлуком.
- (2) Уговор о купопродаји пласмана банка продавац може склопити у року од 60 дана од пријема претходне сагласности Агенције. Уколико банка продавац у наведеном року не склопи уговор о купопродаји пласмана, претходна сагласност Агенције престаје да важи.
- (3) Банка продавац дужна је да, у року од 7 (седам) дана од потписивања уговора о купопродаји пласмана, копију уговора достави Агенцији.
- (4) Уговор о купопродаји пласмана банка продавац не може измијенити без претходне сагласности Агенције.
- (5) Банка продавац дужна је да, у року од 7 (седам) дана обавијести Агенцију о евентуалном одустанку од склапања уговора о купопродаји пласмана.

Управљање и наплата проданих пласмана

Члан 12.

- (1) Ако је банка продавац преузела обавезе управљања и наплате продатих пласмана, за обављање тих послова треба уговорити накнаду која, најмање, надокнађује стварне трошкове пружања тих услуга.
- (2) Ако продавац преузима обавезу управљања и наплате продатих пласмана, дужан је уговором о купопродаји пласмана јасно дефинисати да ће при наплати продатих пласмана примјењивати исте пословне политике и процедуре које примјењује при наплати својих пласмана. Банка продавац дужна је осигурати да се сви ризици и трошкови из тих процеса пренесу на купца.

- (3) Ако управљање и наплату продатих пласмана проводи купац, продавац је дужан уговорно га обавезати да те поступке спроводи тако да се поштује и штити интегритет и углед свих дужника чије су обавезе предмет купопродаје пласмана, те да се они не доведу у неповољнији положај у односу на онај који су као дужници имали према продавцу, укључујући обавезу и начин достављања, те ажурирања података за пласмане који су предмет продаје у Централни регистар кредита у складу са прописима ЦББиХ.
- (4) Наплата пласмана у смислу овог члана укључује и активности потребне за наплату из инструмената осигурања, те поступке у случају стечаја.

Заштита дужника код купопродаје пласмана

Члан 13.

- (1) Банка продавац приликом закључивања уговора о купопродаји пласмана и купац пласмана који управља купљеним пласманима и врши њихову наплату дужни су да обезбиједи да се дужник не доведе у неповољнији положај од положаја који би имао да тај пласман није пренесен, а дужник због тога не може бити изложен додатним трошковима.
- (2) Банка продавац и купац пласмана по основу кредита одобрених кориснику банкарских услуга дужни су да примјењују одредбе Закона о банкама Републике Српске које уређују заштиту права и интереса корисника банкарских услуга и других прописа којима се уређује заштита потрошача.
- (3) Банка продавац дужна је, у року од 15 дана, да обавијести дужника о преносу пласмана на купца пласмана.

Евиденција

Члан 14.

- (1) Банка продавац дужна је водити евиденцију о свим продатим пласманима, која садржи податке о закљученим уговорима о купопродаји, купцу, условима купопродаје и осталим подацима везаним за купопродају пласмана банке, као и остале податке неопходне за сачињавање извјештаја из става 2. овог члана на обрасцима које посебним актом прописује Агенција.
- (2) Банка продавац дужна је Агенцији достављати извјештај у писаној и електронској форми квартално, тј. у року од 30 дана након посљедњег дана извјештајног квартала.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 15.

- (1) Ова одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном гласнику Републике Српске“.
- (2) Банка је дужна ускладити своје пословање са одредбама ове одлуке у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу Закона о банкама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 4/17).

Број: УО-314/17

Датум: 19.09.2017. год.

ПРЕДСЈЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА
Мира Бјелац